

Jóhannes-passiónin í Norðurlandahúsinum:

Bach ER fimti evangelisturin!

Trúði tú ikki hesum pástandi frammanundan, so vórðu orðini so dyggiliga prógv-að uppi í Norðurlandahúsinum mikukvöldið, tá eitt føroyskt kór undir leiðslu Villi Gohls sang Jóhannes-passiónina.

Men eitt er so tað, at Bach var geni. Kann tað bera til, at eitt føroyskt kór — og so eitt amatørkór aftrat — kann syngja SO væl?

Ja.

Jóhannes-passiónin er ein «kirkjuligur sjónleikur». Nei, set ikki í hálsin. Tað er so.

Hesin síður gongur heilt aftur til endan av miðöldini, tá ið analfabetarnir vóru nógvir, og ikki øll høvdu møguleikan at lesa Evangeliið. Tað var júst tað, ið fekk Luther at stríðast fyri at fáa fólksins mál inn í kirkjuna, tí verri enn so øll skiltu latin.

Sum ein liður í hesum, at øll skuldu skilja tað, ið fór fram, fóru menn undir at gera kirkjuni sangspøl

og at «framføra» Evangeliið. Væl dæmði kirkjufólkum, ið ikki hevði fingið so nógv burtúr frammanundan, og kirkjurnar vóru altíð fullsettar teir dagar, tá ið hetta var á skránni.

Í Jóhannes-passiónini lýsir Bach liðingarsøgu Jesusar, krossfestingina og uppreisnina. Hon byggir beinleiðis á Jóhannes-evangeliið.

Norðurlandahúsið var fullsett væl frammanundan konsertini. Ikki oftari enn so, at føroyingar

koma í so góðari tíð. Bara til landsdystir!

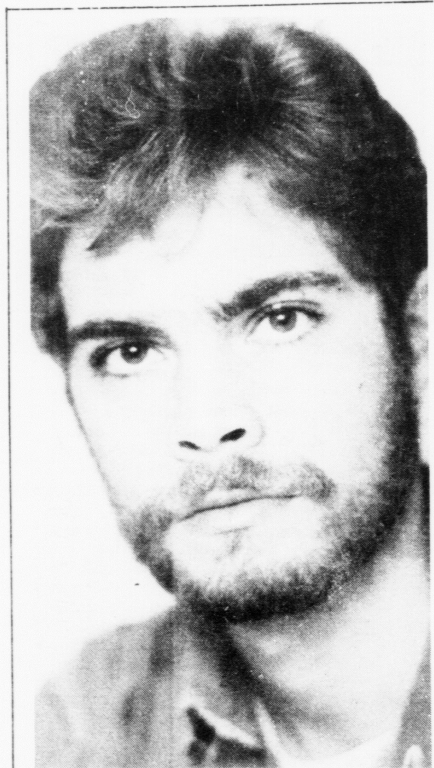
Bach er ein sannur meistari at spæla sær við røddum — instrumentum sum vokalum. Og verður tað ikki framført perfekt, kann tað lætt bliva ein øgiligur greytur. Viðhvørt krevst partitur fyri at fylgja við i, hvat ið hendir. Hetta er nevnliga sera kompliseraður og væl gjøgnumhugsaður tónleikur.

Beint í fyrstani var eitt sindur av fjáltri á kóri og orkestri — men tibetur

bara í fyrstani. So við og við útviklaði tað seg til størsta tónleikatiltak av sínum slag í Føroyum.

Góðir solistar

Solistarnir høvdu eina sera krevjandi og mótumikla uppgávu — serliga tenorurin (evangelisturin). Standa og syngja solo í tveir timar er so sanniliga ikki hvørs mans føri. Til slíkar krevjandi uppgávur sum at syngja Bach krevst holl útbúgving — og nakað væl aftrat.

Orð og myndir:
Heri Eysturlið

Michael Goldthorpe hevur eina sera natúrliga rødd — skriggjáar ikki — og hæddarræðsla er einki sum eitur! Tað er bara at syngja høgur tónar. Ótrúligt, soverðið.

Stephan Kramp er líka góður «á botni» — men vibreraði kanska í so nógv.

Hugsaði við mær, at helst hava vit ikki røddir í landinum til so krevjandi solo-uppgávur — men so kom Sanna!! Hatta var fantastiskt! Havi sjálvur beiskar royndir av, hvussu út um alt mark torført slíkt er at syngja — og at nakar hættar sær undir tað, er rós vert.

Hatta kláraði Sanna við bravur! Heilt ótrúligt! Hevði ikki trúð tí. Ikki er vert at fara út í æsir, tí har eru í minsta lagi 200 ting, sangarin skal hugsa um. Men tá ið hugsað verður um, at hon er amatørur ... við útbúgving hevði hon komið langt. Heilt langt.

Marit Mordal kom heilt væl frá tí — eitt sindur fjáltsrúgvin, men tað gerst so ikki við.

Viðvíkjandi øðrum solistum — sangarum og instrumentum — er alt gott at siga. Her var ikki talan um 100 solistar, men eina heild, og øll fylgdust og lagaðu seg hvør eftir øðrum — í so máta haltaði ikki.

Her hugsi eg serliga um organistin, sum var «inn

action» í tveir timar uttan steðg — og at spæla fylgi-spæl alla tíðina krevur 100% bindindi. Serliga til recitativini, sum eru eitt sindur frá.

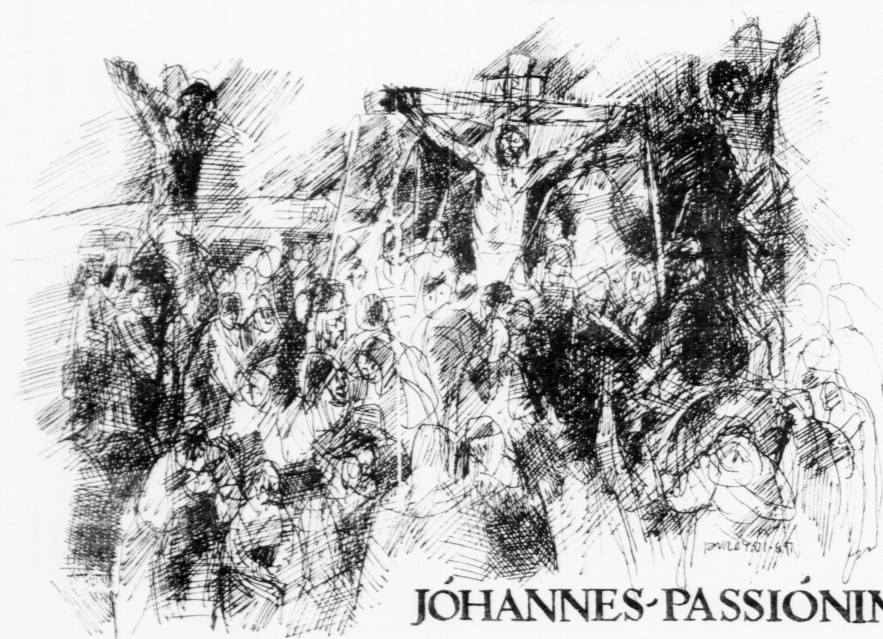
Meistarin Bach

Við Jóhannes-passiónini hevur Bach sum so mangar aðrar ferðir vist, hvat geni hann er. Hver einasti tóni er gjølla umhugsaður og er sum skræddaraseymaður til samanhang. Neyvan kann hugsast betri háttur at lýsa Liðingarsøguna! Tú sært alt framman fyri tær — ta uppostu manna-múgvuna, krossfestingina ...

Løgð — men hoast hetta er ein passión, so minnir hon í støðum um Messias og Water Music hjá Händel (sum er gleðitónleikur)! Er Bach ironiskur? Ja, í ein ávisan mun. Men hetta undirstríkar uppáftur týðilgari ta spottandi mannamúgvuna.

Koralirnar eru á ein hátt tað dramatiska hæddarpunktið í passiónini. Tað vita vit, at eingin í seguni hevur dugað so væl at harmoniserað sum Bach. Har er hann fullkomiliga suverenur! Meir tú setir teg inn í harmonilæru, meir kemur tú eftir, at Bach-koralirnar eru ikki bara góðar — tær eru genialar. Hver akkord og hver

BACH

JÓHANNES-PASSIÓNIN